

Vijf jaar geleden verruilden Theo en Monica van de Burg hun bedrijf in het Noord-Brabantse Sleeuwijk voor het heuvelachtige landschap in Gulpen. Wat bleef waren de verbeterde roodbonte koeien, nu niet meer om te melken, maar puur als vleesvee.

Theo van de Burg: 'Bij veel koeien kun je aan de buitenkant zien dat ze gemakkelijk zullen kalven'

veefokker zich nog heel goed herinneren. 'Wanneer koeien moeten kalven, kijk ik elke twee uur hoever het is. Bij Trees lag het kalf er ineens achter, dan gaat het wel heel erg gemakkelijk.' Overigens heeft Dagobert nog meer unieke kenmerken in huis. 'Zijn kalveren zijn heel levenslustig. Ze staan bijna allemaal binnen vijftien minuten en willen maar één ding: drinken.'

Toen de eerste kalfjes van de eigen stier geboren werden was het even schrikken voor verbeterdoodbontfokker Theo van de Burg uit het Limburgse Gulpen. 'Ze waren klein en licht, mijn eerste gedachte was niet positief: in deze stier heb ik me vergist.' De vleesveehouder heeft het over Dagobert Pesaken, de bijna drie jaar jonge stier die binnenkort naar de stallen van CRV verhuist. 'Maar na een week of twee waren het heel andere dieren geworden. De kalveren groeiden sterk uit tot lange en goed bespierde kalveren met brede ruggen.' Het is vooral de combinatie van deze eigenschappen (lichte kalveren die daar-

na sterk uitgroeien) die Dagobert zo interessant maakt voor de fokkerij. 'Hij werd vanzelf geboren', vertelt Van de Burg, die Dagoberts moeder, de met 87 punten opgenomen Trees, nog in de stal kan aanwijzen. Vier kalvingen heeft ze gehad en drie daarvan deed ze helemaal op eigen kracht. 'Kijk maar eens naar haar brede en niet al te hellende kruis: je kunt bij haar aan de buitenkant zien dat ze gemakkelijk zal kalven,' vertelt Van de Burg over de ruim gebouwde, harde en duurzame koe. 'Ze zal op haar sloffen 500 kilo geslacht wegen.' Het moment dat de met 90 punten opgenomen Dagobert geboren werd, kan de

De bedrijfsvoering in Gulpen is vooral sober en simpel

jonge, enthousiaste veehouder zou gemakkelijk 300 tot 350 dieren aan moeten kunnen.'

Ki-reputatie

De fokkerij in stal Pesaken is fameus. Baron, Big Ben en Billy brachten het in het verleden al tot ki-stier. En naast Dagobert staat in de stal nog een oud ki-ganger: Romeo van Pesaken. Hij verrichtte dekdiens bij KI Samen en is daarna weer teruggekomen op stal. Inmiddels is de naar schatting 1200 kilo zware en met 91 punten opgenomen Romeo (v. Burg's Billy) ruim vier jaar oud en doet nog steeds dekdiens tussen de koeien. Tenminste in de zomer, want in de winter maakt de veehouder de koeien drachtig met ki. Fokken is niet zo moeilijk, antwoordt Van de Burg op de vraag hoe het komt dat hij zoveel stieren heeft gefokt. 'Haal alleen het beste bloed binnen.' Overigens zal van Dagobert waarschijnlijk ook gesekst sperma beschikbaar komen. 'Nee, ik ga dat zelf niet gebruiken, maar dat gesekste sperma kan enorm helpen wanneer je een zelfkalvende veestapel wilt fokken. Van de makkelijk kalvende koeien krijg je dan meteen een vaarskalf. Dan kan het ook snel gaan.'

Alice Bootj

Minimaal 500 kilo ge slacht gewicht

Theo van de Burg houdt bedrijfsvoering van zijn roodb onten na verplaatsing heel simpel

Van de Burg doet mee aan het project 'Natuurlijk luxe' van Wageningen UR om het aantal keizersneden op het bedrijf te verminderen. 'In mijn stal heb ik bij toeval een aantal dieren die vanzelf kalven en dus is het een mooie uitdaging om binnen zo'n project te kijken naar wat er nog meer mogelijk is in de fokkerij.'

Groter bekken, natuurlijk kalf

Van de Burg benadrukt dat de keizersnede wat ethiek betreft geen enkel probleem voor hem is. 'Je wilt gewoon geen risico lopen met de dure kalveren en dan is de keizersnede het allerbeste voor moeder en kalf.' Over de mensen die wel flink lobbyen om het aantal keizersneden te verminderen, zegt Van de Burg: 'Ze zijn hypocriet; ze eisen dat wij de keizersneden verminderen, terwijl ze zelf vlees uit Argentinië eten.'

De vleesveehouder denkt wel dat het

mogelijk is een zeer bespierde koe te fokken die een kalf geeft dat vanzelf geboren wordt. 'Het gaat om de verhoudingen; het bekken moet groter, het kalf kleiner.' Bijkomend voordeel van zelfkalvende koeien is de hogere levensduur. 'Ze kunnen niet twee, maar vier keer kalven en daarmee zal de hoeveelheid keizersneden ook flink dalen wanneer je die alleen bij de eerste kalving toepast.'

Minimaal vijfhonderd kilo

Het bedrijf van Theo (52) en zijn vrouw Monica (48) ligt in Gulpen, in het zuiden van Limburg, heel dicht bij de Belgische grens. 'Ja die Belgisch-witblauwfokkers keken me eerst niet aan, maar inmiddels hebben ze wel respect gekregen voor de prestaties van onze roodbonten. Ze zijn vruchtbaar, geven genoeg melk en hebben minder problemen bij de kalveren, vergeleken met de blauwen.' In 2003 werd het echtpaar uitgekocht uit het Noord-Brabantse Sleeuwijk. 'Ik zei tegen Monica, nu mag jij zeggen

waar we gaan wonen. Het is het mooiste plekje van Nederland geworden.' Zo'n half uur rijden onder Maastricht kocht het echtpaar een melkveebedrijf met ligboxenstal en vijftig hectare zeer goede, glooiende lössgrond. In Noord-Brabant molken ze de dikbillen nog, in Limburg niet meer. 'We schakelden eigenlijk om van een melkveestapel naar een zoogkoeienveestapel. Dat zorgde wel voor een ommezwaai in de bedrijfsvoering.'

Het fokdoel bij de koeien kwam meer en meer te liggen op kilo's. 'Minimaal 500 kilo moet een geslachte koe wegen', noemt Van de Burg als criterium. Dat is alleen mogelijk als de dieren een flink formaat hebben. 'Ik heb sinds 1989 alleen gewerkt met stieren die een stokmaat van meer dan 1,40 meter hebben.' De bedrijfsvoering is verder vooral sober en simpel. 'Je moet het zo gemakkelijk mogelijk maken', aldus Van de Burg, die aangeeft de 180 dieren en ongeveer 80 kalvingen per jaar op zijn sloffen aan te kunnen. 'Ik doe het rustig aan, maar een

Dagobert Pesaken, nu nog in het Limburgse landschap, binnenkort naar CRV